

Hemuppgift i TERMINOLOGI till den 22 april 1993
Kurs i juridisk terminologi finska/svenska
Stockholms universitet

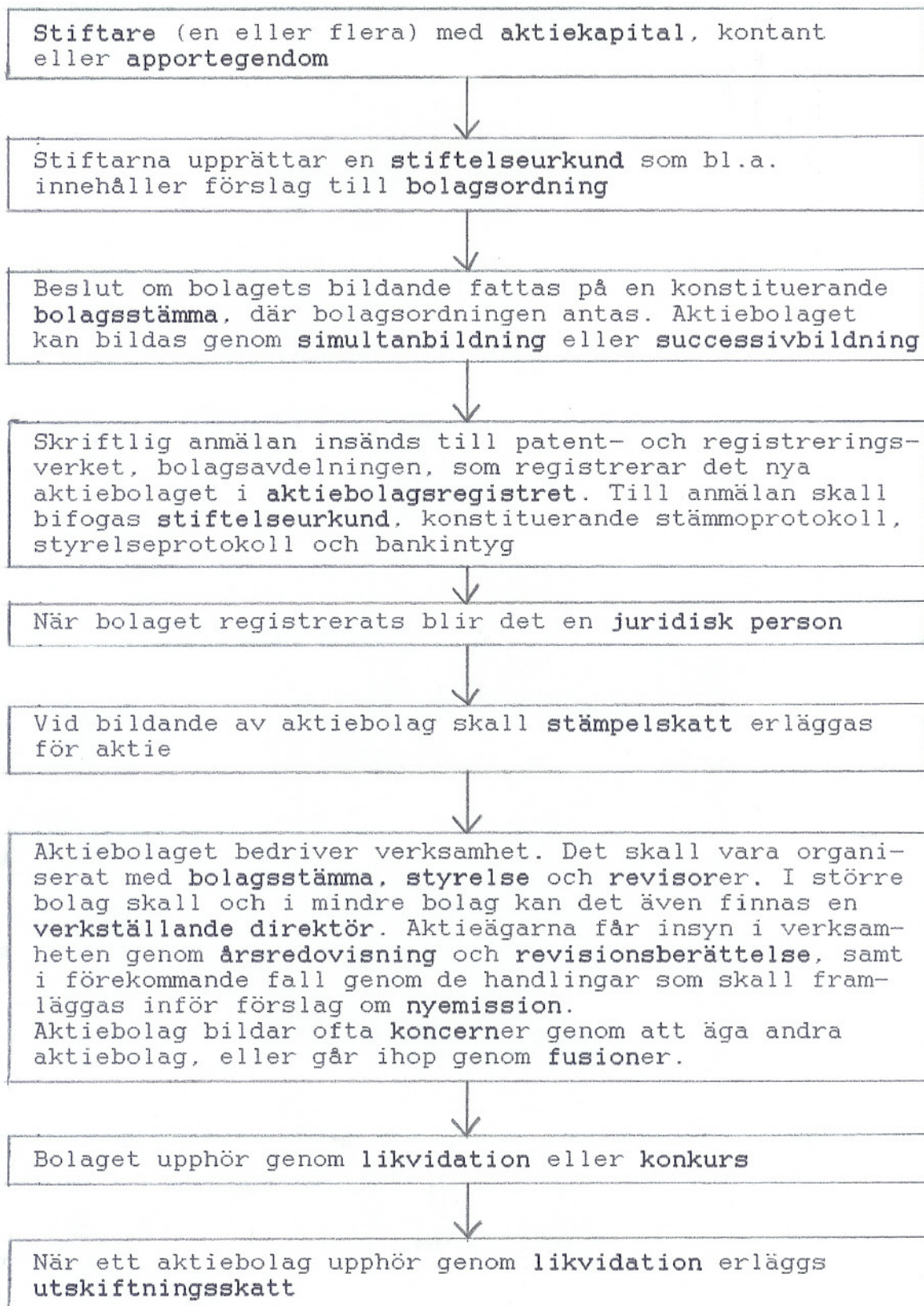
Madeleine Midenstrand

AKTIEBOLAG

I S V E R I G E

INNEHALL

	s.
-----	
1. Aktiebolag från bildande till upphörande	2
2. Termordlista med förklaringar	3
3. Källförteckning	7

1. AKTIEBOLAG FRAN BILDANDE TILL UPPHÖRANDE

2. TERMORDLISTA MED FÖRKLARINGAR

aktie **osake**
 (av lat. *actio* 'handling', 'verksamhet')
 Dels en andel i ett aktiebolag, dels en handling, aktiebrevet, som bekräftar innehavet. Alla aktier (andelar) i ett aktiebolag skall lyda på samma nominella belopp. Aktieägare har i princip rätt att fritt sälja sin aktier om det finns villiga köpare. I bolagsordningen eller i avtal mellan aktieägarna kan det dock finnas särskilda bestämmelser om s.k. hembudsskyldighet.

aktiebolag (AB) **osakeyhtiö (Oy)**
 Juridisk person med ett aktiekapital som grund, fördelat på aktier som tecknas av delägarna = aktieägarna (minst en). Aktieägarna har inget personligt ansvar för bolagets affärer utom vid s.k. ansvarsgenombrott.

aktiebolagslagen **osakeyhtiölaki**
 Lag som reglerar förhållanden i samband med aktiebolags bildande, redovisning och upplösning och därmed sammanhängande frågor, såsom ökning eller nedsättning av aktiekapitalet, utgivning av nya skuldebrev etc. samt förvaltning.

aktiebolagsregistret **yhtiörekisteri**
 Förteckning över landets samtliga aktiebolag, förd av patent- och registeringsverket. Innehåller uppgifter om organisationsnummer, firmatecknare, bolagsordning, styrelse, revisor, årsredovisningar samt beslut om förändringar i bolagskapitalet etc.

aktiekapital **osakepääoma**
 Det sammanlagda nominella värdet på samtliga aktier i ett aktiebolag, det kapital som skall utgöra säkerhet för bolagets fordringsägare. Skall vara lägst 50 000.

ansvarsfrihet **(tili- ja) vastuuvapaus**
 Frihet från skadeståndsansvar för styrelsen och verkställande direktören för bolagets förvaltning under ett verksamhetsår. Ansvarsfriheten beviljas av bolagsstämman.

ansvarsgenombrott **/vastuullisuutta koskeva poikkeus-sääntö/**
TILLFÄLLIG REKOMMENDATION AV SVERIGEFINSKA SPRÄKNÄMNDEN

När en fysisk person blir ansvarig för en juridisk persons handling, t.ex. en aktieägare i sitt bolag. Detta kan ske t.ex. när en aktieägare har gått i borgen för bolagets skulder.
 OBS! SJÄLVA FÖRETEELSEN FINNS I FINLAND, MEN INGEN TERM FÖR DEN.

apportegendom **apporttiomaisuus**
 Aktielikvid i annan form än kontanter, t.ex. fastigheter, varulager, patent, maskiner e.d. Endast sådan egendom som är eller kan bli till nytta för bolagets verksamhet accepteras.

balansräkning**omaisuustase**

En på en viss dag upprättad överskådlig sammanställning av tillgångar, skulder, pantsättningar och ansvarsförbindelser uppställda i huvudposter enligt bokföringslagen.

bokslut**tilinpäätös**

En sammanställning av bokföringen vid redovisningsperiodens slut, exempelvis vid årsskiftet. Intäkter och utgifter sammanställs på ett resultatkonto som anger om vinst eller förlust uppkommit under perioden. Saldona på tillgångs-, kapital- och skuldkonton samt saldot från resultatkontot noteras på balansräkningen som därefter visar det ekonomiska läget.

bolag**yhtiö**

Form av sammanslutning mellan en eller flera personer för att driva någon form av verksamhet, vanligen av ekonomisk art. I svensk rätt finns huvudtyperna enkelt bolag, handelsbolag (inklusive kommanditbolag) och aktiebolag.

bolagsordning**yhtiöjärjestys, yhtiön säännöt**

En av aktiebolagets stiftelsehandlingar som skall ange bolagets firma, ort i Sverige där styrelsen skall ha sitt säte, bolagets verksamhetsart, aktiekapitalets storlek, aktiernas nominella belopp, antal styrelseledamöter och revisorer, på vilket sätt bolagsstämma sammankallas, vilka ärenden som skall förekomma på ordinarie bolagsstämma samt bolagets räkenskapsår.

bolagsstämma**yhtiökokous**

Aktiebolagets högsta beslutande organ som utgörs av aktieägarna vilkas rösträtt bestäms av deras aktieinnehav efter vissa angivna regler. Enligt huvudregeln, om inte annat angivits i bolagsordningen, representerar varje aktie en röst.

firma**toiminimi, liikenimi**

Det inregistrerade namn under vilket en näringsidkare, ett bolag eller en ekonomisk förening driver sin rörelse.

fusion**fuusio, (yhteen)sulau(tu)ma**

Sammanslagning av två eller fler (vanligtvis likartade) företag till ett enda. Ett aktiebolag kan numera upgå i ett annat utan att träda i likvidation enligt utförda regler för att skydda borgenärer och aktieägare.

hembudsskyldighet**lunastustarjousvelvollisuus****hembudsplikt (FiSv)**

Föreskrift i bolagsordning eller avtal att viss egendom först skall erbjudas person som har förköps- eller lösningsrätt innan egendomen försäljs till tredje man för att motverka att utomstående kommer in i bolaget mot övriga aktieägares vilja.

juridisk person**juridinen henkilö, oikeushenkilö****juridisk person, rättsperson (FiSv)**

Sammanslutning såsom t.ex. bolag som har rättskapacitet som en enskild människa (fysisk person) och därför kan ha egna fordringar och skulder, sluta avtal, föra talan inför domstol etc.

- koncern** **konserni, (liike)yhtymä**
Företagsenhet där ett bolag (moderbolaget) behärskar ett eller flera andra bolag (dotter- eller dotterdotterbolag) genom aktie- eller röstmajoritet. En oäkta koncern föreligger om en fysisk person äger en grupp företag som inte står i moder/dotterbolagsrelation till varandra.
- konkurs** **vararikko, konkurssi**
Rättsligt förfarande när en gäldenär kommit på obestånd för att fördela hans egendom mellan borgenärerna. Konkurs kan begäras antingen av gäldenären själv eller av någon borgenär. Finns tillgångar i konkursboet tillsätts en konkursförvaltare med uppgift att förvalta boet och genomföra erforderliga åtgärder för realisation av dess tillgångar.
- likvidation** **suoritus-, selvitystila**
Ett avvecklingsförfarande av en juridisk person som föregår upplösningen. Man skiljer på frivillig likvidation som sker på grund av ägarnas önskan, och tvångslikvidation som sker på grund av lagliga bestämmelser. I samband med likvidationen upphör företagets rörelse, tillgångarna förvandlas till pengar, skulderna betalas och ev. överskott delas av ägarna.
- nyemission** **uusosakeanti, osakkeiden uusanti, uusemissio**
Nyteckning. Ökning av aktiekapitalet genom utgivning (emission) av nya aktier vilka tecknas av de gamla aktieägarna och/eller utomstående.
- resultaträkning** **tuloslaskelma**
resultatkalkyl, -redovisning (FiSv)
Den del av ett företags årsredovisning (eller periodbokslut) som visar hur stora företagets intäkter och kostnader har varit under perioden och hur de fördelar sig på olika intäkts- och kostnadsslag. Bestämmelser om hur en resultaträkning skall utformas finns bl.a. i aktiebolagslagen. Tidigare benämning "vinst- och förlusträkning".
- revisionsberättelse** **tilintarkastuskertomus, (tilintarkastajien) tarkastuskertomus**
En redogörelse som enligt aktiebolagslagen årligen skall avlämnas av revisorn/revisorerna till bolagsstämman. Berättelsen skall innehålla bl.a. uttalanden om huruvida årsredovisningen upprättats i enlighet med aktiebolagslagen beträffande fastställandet av resultat- och balansräkningen, beträffande dispositionen av vinsten eller förlusten och angående ansvarsfriheten för styrelseledamöterna och VD.
- revisor** **tilintarkastaja**
Kontrollerande organ. Person som utsetts till eller som har som yrke att utföra granskning av bokföring, redovisning och förvaltning i företag, organisation m.m. Aktiebolag måste ha minst en autoriserad eller av kommerskollegium godkänd revisor.
- räkenskaper** **tilit**
Bokföringsböcker; räkenskapshandlingar, räkenskapsmaterial. Att föra räkenskaper är detsamma som att bokföra, registrera och redovisa. Att avlägga räkenskaper är detsamma som att stå till svars för eller få ansvara för något.

räkenskapsår**tilivuosi**

Den redovisningsperiod som de räkenskaper omfattar som avslutas med ett årsbokslut. Räkenskapsåret kan omfatta ett kalenderår, men det kan också sluta 30 april, 30 juni eller 31 augusti. Har bokföringsskyldig flera verksamheter skall samma räkenskapsår tillämpas för de olika rörelserna.

simultanbildning**simultaaninen osakeyhtiön perustaminen**

Det vanligaste tillvägagångssättet vid bildandet av ett aktiebolag varvid stiftarna på den konstituerande stämman samtidigt tecknar alla aktier i bolaget.

stiftare**perustaja**

Person som är med och bildar ett aktiebolag. Skall vara bosatt i Sverige eller svensk juridisk person.

stiftelseurkund**perustamiskirja, säädekirja**

Beslut om att bilda ett aktiebolag. Urkunden skall innehålla förslag till bolagsordning samt uppgift om det belopp som skall betalas för varje aktie, när aktierna skall betalas och, endast vid successivbildning, tid och sätt för kallelse till konstituerande stämma.

styrelse**hallitus**

De personer som valts för att svara för organisation och förvaltning i ett aktiebolag, en förening, stiftelse eller annan juridisk person. Styrelsen företräder den juridiska personen och tecknar dess firma. Styrelsen är det mellersta organet av bolagsstämma, styrelse och VD.

stämpelskatt**leimavero**

Statlig avgift eller skatt som skall erläggas i samband med registrering av vissa rättshandlingar, t.ex. vid emission av aktier.

successivbildning**suksessiivinen osakeyhtiön perustaminen**

Aktiebolagsbildning där stiftarna endast tecknar en del av aktierna och erbjuder resterande del att efter hand tecknas av allmänheten.

utskiftningsskatt**omaisuudenjakovero****egendomsfördelningsskatt (FiSv)**

En skatt på 40 % som utgår på utskiftat belopp i samband med en utskiftning till den del som beloppet skulle ha beskattats som vinstutdelning om det delats ut i vanlig ordning.

verkställande direktör, VD**toimitusjohtaja, TJ**

Den som formellt ansvarar för den löpande förvaltningen i ett aktiebolag. VD utses av företagets styrelse om denna består av tre eller flera ledamöter. Utöver den dagliga verksamheten i företaget skall VD också ansvara för genomförandet av de beslut som fattas av styrelsen. VD:s åligganden finns noggrant beskrivna i aktiebolagslagen. VD är det lägsta organet av bolagsstämma, styrelse och VD.

årsredovisning, årsberättelse vuositili, vuositilitys

Bokslut som enligt aktiebolagslagen skall bestå av en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning och revisionsberättelse. Moderbolag är dessutom skyldigt att upprätta koncernbalansräkning. Redovisningshandlingarna för aktiebolag skall skickas till patent- och registreringsverket.

3. KÄLLFÖRTECKNINGLITTERATUR

Cannelin/Hirvensalo/Hedlund (1976)	<u>Suomi-ruotsi suursanakirja.</u> Werner Söderström Oy, Helsingfors
Från Riksdag & Departement (red.) (1989)	<u>Samhällsguiden.</u> Allmänna förlaget, Stockholm
Hakulinen, Y.J. (1974)	<u>Uusi lakikielen sanakirja.</u> Werner Söderström Oy, Helsingfors
Karlsson, Göran (red.) m.fl. (1980-1986)	<u>Stora svensk-finska ordboken, del 1-3.</u> Suomalaisen kirjallisuuden seura, Helsingfors
Laurelli, Rolf/ Ångström, Lars-Jonas T./ Örtengren, John (1990)	<u>Ordbok för affärsfolk.</u> Liber, Malmö
Marklund, Kari (red.) m.fl. (1989)	<u>Nationalencyklopedin, del 1.</u> Bra Böcker, Höganäs
Patent- och registreringsverket (utg.) (1993)	<u>Tips och råd i aktiebolags- ärenden.</u> PRV, Sundsvall
Sarvikivi, Marja-Leena (1990)	<u>Finanssi. Pankki- ja rahoitusalan sanakirja.</u> Samerka Oy, Helsingfors
Sverigefinska språknämnden (utg.) (1986)	<u>Ordlista för tolkar. Svenska- finska.</u> Liber utbildningsförlaget och skolöverstyrelsen, Stockholm

MUNTliga Källor

Finsk-svenska handelskammaren, Stockholm, telefonsamtal 19/4 1993
med Tage Eriksson, tfn 08-667 92 10

Sverigefinska språknämnden, Stockholm, telefonsamtal 19 och 20/4 1993
med Margaretha Turner, tfn 08-84 94 06